

Asia: VN/11426/2025

Luonnos valtioneuvoston asetukseksi valtakunnallisista työvoimapula-aloista

Työvoimapula-alojen määrittelyn metodi

Metodilla, josta kerrotaan muistiossa, saadaan määriteltyä yhdeksän ammattialan listaus valtakunnallisista työvoimapula-aloista. Listaus ei paljoo poikkea hallituksen esityksen liitteenä olleesta ensimmäisestä luonnoksesta. Onko metodi hyvä ja kattava valtakunnallisten työvoimapula-alojen määrittämiseksi?

Ei

Muuta lausuttavaa

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Vantaan kaupungin lausunto, kaupunginjohtajan päätöksellä VD/3761/00.04.03/2025:

On kannatettavaa, että työntekijän oleskelulupaa voidaan laajentaa todennetuille työvoimapula-aloille. Nykyisessä ehdotuksessa on kuitenkin huomioitava, että suuri osa ammateista on erityistä koulutusta tai osaamista vaativia, jolloin maassa työluvalla olevat eivät välttämättä joustavasti voi työllistyä näille aloille. Osa ehdotetuista ammateista näyttäisivät kuuluvan myös erityisasiantuntijaluvan alle.

Valtakunnallisten työvoimapula-alojen määrittelyyn hyvä tausta on alueelliset työlupalinjaukset. Pelkät tilastoaineistot avoimista työpaikoista ja työttömistä työnhakijoista eivät kerro välttämättä alan todellisesta tilanteesta. Joillakin aloilla tarvetta on erityiselle osaamiselle mitä työttömien työnhakijoiden reservistä ei löydy, eli voidaan puhua alan kohtaanto-ongelmasta. Alueellisten työlupalinjausten teossa hyödynnetään työvoimatilastojen lisäksi alueiden työmarkkinaosaamista. Linjaukset käsitellään kolmikantaisesti, ja niiden teossa kuullaan työnantajien, liittojen ja viranomaisen kannanottoja linjauksen ammattinimikkeisiin. Nyt ehdotetut ammattialat eivät ole kaikilta osin löydettävissä alueellisista linjauksista. Toisaalta olisi tärkeää, että valtakunnallinen linjaus ottaisi myös huomioon alueelliset erot työvoiman tarpeissa niillä aloilla, jotka kärsivät merkittävästi osaajapulasta osalla alueista.

Alalistauksesta näyttäisi uupuvan ammatteja, joissa akuuttia työvoimapulaa on tiedossa lähivuosina. Esimerkiksi varhaiskasvatuksen ala tulee kärsimään vakavasta osaajapulasta osaamisvaatimusten muuttuessa, minkä puolesta linjauksessa olisi hyvä ennakoida myös tätä.

Kostecký Iiris
Vantaan kaupunki